

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă pentru aprobarea Deciziei Consiliului (UE, Euratom) 2026/1296, adoptată la Bruxelles, la 26 mai 2026, de modificare a Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, anexat la Decizia 76/787/CECO, CEE, Euratom a Consiliului din 20 septembrie 1976

1. Descrierea situației actuale

Președinta Parlamentului European, Roberta Metsola, a transmis, la 2 iulie 2026, prin intermediul Reprezentanței Permanente a României la Uniunea Europeană, scrisori adresate Președintelui Senatului și Președintelui Camerei Deputaților din România, precum și Premierului României, prin care solicită derularea cu celeritate a procedurilor naționale în vederea finalizării procesului de adoptare, la nivel unional, a modificării Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal, anexat la Decizia 76/787/CECO, CEE, Euratom a Consiliului, intrat în vigoare la 1 iulie 1978, care permite delegarea votului de către femeile membre în Parlamentul European, în perioada sarcinii sau după naștere.

Modificarea a fost aprobată în unanimitate de Consiliu la 26 mai 2026, la propunerea Parlamentului European, prin Decizia Consiliului (UE, Euratom) 2026/1296 din 26 mai 2026, denumită, în continuare, Decizia (UE, Euratom) 2026/1296.

Conform conținutului scrisorilor, această modificare introduce un sistem de vot prin procură voluntar în timpul ședințelor plenare, permițându-le femeilor membre în Parlamentul European să își exercite pe deplin mandatul în perioadele imediat premergătoare și ulterioare nașterii. De asemenea, decizia de modificare răspunde la solicitarea adresată de numeroși deputați în Parlamentul European și sprijinită de o majoritate covârșitoare din tot spectrul politic, de a oferi o soluție convenabilă celor care aleg să își întemeieze o familie sau să o mărească în timp ce își îndeplinesc mandatul în Parlamentul European. Ca atare, mecanismul de vot prin procură voluntar, temporar și strict adaptat scopului a fost considerat cea mai bună opțiune pentru a asigura continuitatea atribuțiilor parlamentare.

În acest context, președinta Parlamentului European a adresat solicitarea de sprijin și cooperare în vederea finalizării, în timp util, a procedurilor necesare la nivel național, astfel încât modificările aduse Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct să poată intra în vigoare.

Promovarea prezentei propuneri legislative are în vedere prevederile art. 2 din Decizia (UE, Euratom) 2026/1296, articol potrivit căruia aceasta „este supusă aprobării de către statele membre în conformitate cu normele lor constituționale”. Decizia (UE, Euratom) 2026/1296 face parte din categoria actelor juridice de drept derivat al Uniunii Europene, neintrând sub incidența prevederilor art. 148 alin. (1) și/sau alin. (3) din Constituția României, republicată, articol ce reglementează aspecte referitoare la tratatele constitutive ale Uniunii Europene, respectiv la actele de revizuire a tratatelor constitutive.

2. Schimbări preconizate

Decizia (UE, Euratom) 2026/1296 modifică prevederile Actului privind alegerea membrilor

Parlamentului European prin vot universal direct, anexat la Decizia 76/787/CECO, CEE, Euratom a Consiliului din 20 septembrie 1976, în sensul introducerii posibilității ca deputatele în Parlamentul European care sunt însărcinate sau au născut recent să își exercite dreptul de vot prin procură, în anumite condiții și pentru o perioadă limitată, în scopul promovării egalității de gen și al facilitării concilierii vieții profesionale cu viața de familie, cu respectarea principiilor transparenței, responsabilității și integrității procesului de vot.

Totodată, Decizia (UE, Euratom) 2026/1296 prevede că stabilirea condițiilor generale de exercitare a acestei derogări se va face prin Statutul deputaților în Parlamentul European, iar modalitățile detaliate de aplicare vor fi reglementate prin Regulamentul de procedură al Parlamentului European, cu respectarea principiilor transparenței, responsabilității, trasabilității, securității juridice și integrității votului.

Adoptarea prezentei propuneri legislative **nu atrage modificarea prevederilor legislației electorale naționale, nefiind necesare măsuri legislative suplimentare pentru implementarea Deciziei (UE, Euratom) 2026/1296.**

Astfel, art. 1 al Deciziei, prevede:

„La articolul 6 din Actul privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, se introduc următoarele alineate:

(1a) Prin derogare de la alineatul (1), o femeie, membru al Parlamentului European, care este însărcinată sau care a născut recent își poate exprima votul prin intermediul unui alt membru al Parlamentului European, care acționează ca împuternicit, pentru o perioadă maximă de trei luni înainte de data estimată a nașterii copilului și pentru o perioadă maximă de șase luni după nașterea respectivă.

(1b) Condițiile generale care reglementează derogarea prevăzută la alineatul (1a) se stabilesc în Statutul deputaților în Parlamentul European adoptat prin Decizia 2005/684/CE, Euratom a Parlamentului European și asigură respectarea principiilor transparenței, responsabilității, trasabilității, securității juridice și integrității votului. (1c) Modalitățile detaliate ale derogării prevăzute la alineatul (1a) se stabilesc în Regulamentul de procedură al Parlamentului European.”

Totodată, art. 2 prevede următoarele:

„(1) Prezenta decizie este supusă aprobării de către statele membre în conformitate cu normele lor constituționale. Fiecare stat membru notifică Secretariatului General al Consiliului finalizarea procedurilor sale necesare în acest sens.

(2) Prezenta decizie intră în vigoare în ziua următoare datei la care a fost primită ultima notificare menționată la alineatul (1).”

Prin urmare, Decizia (UE, Euratom) 2026/1296 trebuie să fie aprobată de statele membre în conformitate cu normele constituționale proprii, noul sistem de vot prin reprezentare pentru deputații în Parlamentul European putând fi pus în aplicare numai după ce toate statele membre informează Secretariatul General al Consiliului că au fost finalizate procedurile naționale de aprobare necesare.

3. Alte informații

Având în vedere că Decizia (UE, Euratom) 2026/1296 intră în vigoare în ziua următoare datei la care a fost primită ultima notificare, precum și faptul că ulterior acestei proceduri Decizia 76/787/CECO, CEE, Euratom a Consiliului din 20 septembrie 1976 va trebui completată cu modificări la statutul deputaților în Parlamentul European care să stabilească condițiile generale care

reglementează sistemul de vot prin procură, iar Regulamentul de procedură al Parlamentului European ca trebui să stabilească norme detaliate de punere în aplicare, **se impune ca proiectul de lege pentru aprobarea** Deciziei Consiliului (UE, Euratom) 2026/1296 din 26 mai 2026 de modificare a Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, anexat la Decizia 76/787/CECO, CEE, Euratom a Consiliului din 20 septembrie 1976 **să fie adoptat cu celeritate.**

Față de cele prezentate, supunem atenției dumneavoastră, spre dezbateră și adoptare, *propunerea legislativă pentru aprobarea Deciziei Consiliului (UE, Euratom) 2026/1296, adoptată la Bruxelles, la 26 mai 2026, de modificare a Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, anexat la Decizia 76/787/CECO, CEE, Euratom a Consiliului din 20 septembrie 1976.*

Inițiator:

Silvia - Claudia Mihalcea, deputat PSD

*Diana Stoica
deputată USR*

11

[illegible]

Lista susținătorilor propunerii legislative pentru aprobarea Deciziei Consiliului (UE, Euratom) 2026/1296, adoptată la Bruxelles, la 26 mai 2026, de modificare a Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, anexat la Decizia 76/787/CECO, CEE, Euratom a Consiliului din 20 septembrie 1976

[illegible]